

Olsztyn, 28 maja 2025 r.

PS-VI.431.2.7.2025.KS

Szanowny Pan

Marcin Chilicki

Dyrektor

Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń

Caritas Diecezji Ełckiej

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2

ul. Wojska Polskiego 45/1

19-300 Ełk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030. 388.2025 z 05 maja 2025 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - delegatura Urzędu w Ełku, w składzie:

1. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Agnieszka Brzozowska - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę doraźną w trybie uproszczonym w Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Ełku. Czynności kontrolne rozpoczęto 08 maja i zakończono 09 maja 2025 r.

Przedmiot kontroli obejmował zapewnienie bezpieczeństwa wychowankom umieszczonym w Placówce, ze szczególnym uwzględnieniem sygnałów przesłanych do Wydziału Polityki Społecznej w dniu 15 kwietnia 2025 r., w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025, poz. 49) – zwanej dalej ustawą wrispz,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. 2025 poz. 395) - zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka / PO-W nr 2/ Jednostka - co oznacza: Dom Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Ełku,
2. Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2 w Ełku, pana Marcina Chilickiego,
3. *Regulamin* - co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2* z dnia 01 września 2021 r., zaakceptowany przez Dyrektora Placówki i Dyrektora Caritas Diecezji Ełckiej,
4. *Wewnętrzne zasady* - co oznacza: *Wewnętrzne zasady funkcjonowania Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2,*

5. Standardy - standardy ochrony małoletnich, o których mowa w art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. 2024 poz. 1802),
6. Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
7. Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w okresie podlegającym kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
8. karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
9. korespondencja – co oznacza: korespondencję przesłaną do Wydziału Polityki Społecznej w dniu 15 kwietnia 2025 r. przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, dotyczącą incydentów fizycznej agresji wychowanków Placówki wobec dzieci pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci.

Kontrola obejmowała okres od dnia 17 lutego 2025 r. (data umieszczenia w Placówce dzieci, o których mowa w korespondencji przekazanej przez Sąd Okręgowy w Olsztynie) do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym w Jednostce.

Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pana Marcina Chilickiego - Dyrektora oraz pani, która posiadała stosowne upoważnienie Dyrektora **/akta kontroli str. 1/**.

Ustaień kontrolnych dokonano na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez ww., psychologa oraz rozmów przeprowadzonych z wychowankami i ogłędzin pomieszczeń Placówki.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniem**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjno-interwencyjnego, prowadzoną przez Caritas Diecezji Ełckiej. Dysponuje łącznie 14 miejscami dla wychowanków, w tym 2 miejscami interwencyjnymi.

W badanym okresie działalność Jednostki określały następujące dokumenty:

- *Statut Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2*, zatwierdzony przez Dyrektora Caritas Diecezji Ełckiej w dniu 20 czerwca 2024 r. **/akta kontroli str. 2-3/**,
- *Regulamin Organizacyjny Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Ełku* z dnia 01 września 2021 r., zaakceptowany przez Dyrektora Placówki i Dyrektora Caritas Diecezji Ełckiej **/akta kontroli str. 4-19/**.

Praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce, w okresie podlegającym kontroli, realizowana była także w oparciu o *Wewnętrzne zasady funkcjonowania Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2*, wprowadzone przez Dyrektora **/akta kontroli str. 20-38/**.

Przepisy § 59 *Regulaminu* stanowią, iż do obowiązków wychowanka placówki należy m.in.: „poszanowanie godności osobistej i uznanie podmiotowości osób, z którymi styka się na co dzień” oraz „poszanowanie nietykalności cielesnej innych osób”. Natomiast w *Wewnętrznych zasadach funkcjonowania Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 2*, w obszarze *Zasady, przywileje i nagrody oraz konsekwencje za nieprzestrzeganie zasad*, wskazano, że w Placówce „Nie stosujemy przemocy fizycznej, słownej i psychicznej. Konflikty rozwiązujemy na zasadzie negocjacji”.

Ustalono, że Dyrektor Zarządzeniem nr 04/2024 z dnia 08 lipca 2024 r. wprowadził w Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń w Ełku Standardy Ochrony Małoletnich, zgodnie z przepisami art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich **/akta kontroli str. 39-71/**. Standardy wywieszone były w Centrum – Dom Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej (zlokalizowanym w tym samym budynku co Placówka) na tablicy ogłoszeń. W Jednostce natomiast przechowywane były w segregatorze, a w wersji skróconej umieszczone były na tablicy informacyjnej, w miejscu dostępnym dla dzieci.

Kontrolującym przedłożono oświadczenia podpisane przez pracowników, które stanowiły potwierdzenie zapoznania się ze Standardami.

Ustalono, że wychowankowie zostali zapoznani ze Standardami podczas zebrania samorządu w dniu 28 października 2024 r., co zostało udokumentowane ich podpisami zawartymi w protokole **/akta kontroli str. 72/**.

W toku kontroli nie przedstawiono kontrolującym dokumentu potwierdzającego, iż z treścią Standardów zostali zapoznani wychowankowie przyjęci do PO-W nr 2 po dniu 28 października 2024 r. (poz. nr 11, 12 i 13 z Wykazu dzieci). Wskazać jednak należy, iż podczas rozmowy z kontrolującymi dziecko pod poz. nr 11 w Wykazie dzieci potwierdziło, iż wychowawca zapoznał je z tym dokumentem po przyjęciu do Placówki. Zespół inspektorów nie miał możliwości przeprowadzenia rozmowy z wychowankami pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci i ustalenia, czy oni również zostali zapoznani z tym dokumentem, bowiem zostali oni umieszczeni w rodzinnej pieczy zastępczej, o czym mowa w dalszej części wystąpienia.

Z pisemnej informacji przedłożonej przez Dyrektora Placówki wynika, że „(...) wychowankowie [tu dane wychowanków pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci] *byli informowani przez wychowawcę na temat (...) standardów. Niestety wychowawca prowadzący nie dokonał wystarczającej staranności, aby ten fakt udokumentować*”, co było spowodowane rodzinnymi problemami wychowawcy **/akta kontroli str. 73-74/**.

Biorąc pod uwagę, iż wychowankowie, o których mowa powyżej nie przebywali już w Placówce, kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora. Niemniej w bieżącym instruktażu wskazano na konieczność dokumentowania faktu zapoznania wszystkich wychowanków ze Standardami.

2. Dane dotyczące wychowanków

Na podstawie analizy prowadzonej w kontrolowanej Jednostce ewidencji dzieci, o której mowa w § 17 ust. 5 rozporządzenia oraz Wykazu dzieci (stanowiącego wyciąg z tejże ewidencji) **/akta kontroli str. 75-76/** ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce przebywało łącznie 15 dzieci, natomiast na dzień kontroli 11 wychowanków. W badanym okresie: 1 wychowanka usamodzielniała się (7 marca 2025 r.), 1 wychowanek został skreślony z ewidencji po ukończeniu 18 lat, ponieważ przebywał na ucieczce (27 kwietnia 2025 r.), 2 dzieci, umieszczonych w Placówce interwencyjnie w dniu 17 lutego 2025 r. (rodzeństwo, o którym mowa w sygnale, poz. nr 12 i 13 w Wykazie dzieci) zostało przeniesionych do rodziny zastępczej (6 maja 2025 r.) **/akta kontroli str. 94-95/**.

Przepisy art. 95 ust. 1 ustawy wrispsz wskazują, iż w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższego aktu prawnego, umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia jest możliwe także w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli, w Placówce przebywało 1 dziecko poniżej 10 roku życia (poz. 12 z Wykazu dzieci). Z dokumentacji przedłożonej kontrolującemu wynika, iż zostało ono umieszczone w Placówce wraz ze starszym rodzeństwem **/akta kontroli str. 75-76/**.

Na dzień kontroli 1 dziecko umieszczone było w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, a 1 przebywało na samowolnym oddaleniu **/akta kontroli str. 75-76/**.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że w okresie od 17 lutego do 07 marca 2025 r. w Placówce umieszczonych było 15 dzieci, co było niezgodne z art. 95 ust. 3 ustawy wripz. Pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w Placówce Dyrektor nie występował do wojewody o zezwolenie na przyjęcie kolejnego dziecka.

Dyrektor Jednostki zapytany o przyczynę tego stanu rzeczy odpowiedział, że „(...) *przekroczenie limitu dzieci umieszczanych w placówce wynikało z sytuacji interwencyjnej. W placówce przed przyjęciem nowych dzieci wolne było jedno miejsce interwencyjne, trójka wychowanków przebywała w MOW, a jedna osoba była w trakcie usamodzielniania się. W związku z koniecznością pilnego zabezpieczenia rodzeństwa dwójki chłopców wyraziłem zgodę na ich przyjęcie mimo obowiązującego limitu*”. Dyrektor wskazał ponadto, iż „(...) *Po analizie sytuacji rodzinnej dzieci, które zostały umieszczone interwencyjnie w placówce oraz uzyskaniu informacji o czasie przeprowadzenia procedury związanej z wydaniem decyzji Wojewody – dotyczącej zgody na umieszczenie dzieci ponad limit, postanowiłem nie składać wniosku, o którym mowa w ustawie, ponieważ czas rozpatrzenia wniosku byłby dłuższy niż czas trwania nieprawidłowości, która i tak już zaistniała. Nadmieniam również, że o zaistniałej sytuacji wiedziało PCPR w Ełku oraz UW w Olsztynie*” **/akta kontroli str. 77-80/**.

Biorąc pod uwagę okoliczności umieszczenia dzieci w Placówce, w tym konieczność pilnego zapewnienia im bezpiecznego środowiska, kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora.

3. Ustalenia dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa wychowankom umieszczonym w Placówce

a. organizacja całodobowej opieki nad wychowankami

Na podstawie Wykazu kadry ustalono, iż w lutym oraz w marcu b.r. opiekę wychowankom w Placówce zapewniało łącznie 6 wychowawców (w tym 5 w pełnym wymiarze czasu pracy), natomiast w pozostałym okresie, do dnia kontroli, 7 wychowawców (z czego 5 w pełnym wymiarze czasu pracy) **/akta kontroli str. 81-82/**. Nadmienić należy, że 1 z wychowawców pełnił w Domu nr 2 również funkcję kierownika.

Ustalono, że opieka nad dziećmi w Placówce sprawowana jest na podstawie *Harmonogramów czasu pracy*, które sporządzane są na dany miesiąc **/akta kontroli str. 83-86/**. Z analizy przedłożonych *Harmonogramów czasu pracy* wychowawców pracujących z dziećmi w Domu nr 2 oraz wpisów w *Zeszycie dyżurów* wynika, że w okresie podlegającym kontroli, dyżury pełniono przez całą dobę. Ustalono, że odbywały się one zazwyczaj w systemie dwunastogodzinnym od 8.00 do 20.00 oraz od 20.00 do 8.00. Dodatkowo w godzinach popołudniowych, co do zasady, opiekę nad dziećmi sprawował również drugi wychowawca **/akta kontroli str. 81-155/**. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, iż w Placówce zapewniano dzieciom opiekę zgodnie z wymogami określonymi w § 10 ust. 1 i 2 oraz § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

Analiza zapisów ujętych w *Zeszycie dyżurów* wykazała, że wychowawcy, sprawując opiekę w godzinach nocnych, w myśl § 12 ust. 2 rozporządzenia przeprowadzali co najmniej trzykrotnie, o różnych godzinach w ciągu nocy obchód. W zeszycie odnotowywali informacje dotyczące ustaleń dokonanych w trakcie obchodów **/akta kontroli str. 87-155/**.

b. ochrona wychowanków przed przemocą

W związku z sygnałami przesłanymi do Wydziału Polityki Społecznej, dotyczącymi prawdopodobnego faktu pobicia dwóch wychowanków Placówki (braci – poz. nr 12 i 13 w Wykazie dzieci) przez innych wychowanków polegającym na: „.....” wychowanka pod poz. nr 12 przez wychowanka pod poz. nr 1 z Wykazu dzieci oraz „.....” wychowanka pod poz. nr 13 przez wychowanka pod poz. nr 3 z Wykazu dzieci), kontrolujący zwrócili się z zapytaniem do Dyrektora Jednostki, czy w okresie objętym kontrolą doszło w Placówce do zachowań o charakterze przemocowym pomiędzy wychowankami, w tym także wskazanych powyżej.

Dyrektor w odpowiedzi podał, że „(...) *Informuję, że w okresie objętym kontrolą dochodziło do niestosownych zachowań rówieśniczych między wychowankami, w tym agresji fizycznej i słownej. Sytuacje takie zazwyczaj dotyczyły [tu dane wychowanków pod poz. nr 1, 2, 3, 12 i 13 z Wykazu dzieci]. Każda taka sytuacja zazwyczaj odnotowywana była w zeszycie dyżuru i/lub dokumentacji dziecka. Wobec uczestników niepożądanego zdarzenia przeprowadzono rozmowy wychowawcze, wyznaczone zostały konsekwencje regulaminowe oraz podjęte zostały oddziaływania psychologiczno-pedagogiczne*” **/akta kontroli str. 156-157/**.

Dyrektor odnosząc się do opisanych w sygnale sytuacji wobec wychowanków pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci poinformował, że „(...) *Żaden z wychowawców ani dzieci nie był świadkiem opisanych zachowań agresywnych chłopców.* [tu dane wychowanków pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci] *również nie zgłosili takiego zdarzenia wychowawcy*” [tu dane dziecka pod poz. nr 13 z Wykazu dzieci] **/akta kontroli str. 158-159/**.

Dyrektor kontrolowanej Jednostki poinformował jednocześnie, że „*W okresie objętym kontrolą nie zaszły okoliczności, obligujące do wdrożenia procedury związanej ze standardami ochrony małoletnich*” **/akta kontroli str. 160/**.

W celu zbadania kwestii zapewnienia wychowankom Placówki bezpieczeństwa, zespół inspektorów poddał szczegółowej analizie *Zeszyt dyżuru*. Ponadto kontroli poddano dokumentację 5 wychowanków (poz. nr 1, 2, 3, 12 i 13 w Wykazie dzieci) w tym wychowanków, o których mowa w przekazanej do Wydziału Polityki Społecznej korespondencji, tj. karty pobytu, a także dokumentację prowadzoną przez pedagoga i psychologa (arkusze badań i obserwacji, o których mowa w § 17 ust 1 pkt 4 rozporządzenia oraz karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa i pedagoga, wskazanych w § 17 ust 1 pkt 3 rozporządzenia) **/akta kontroli str. 223-246/**.

Na podstawie zawartych informacji w *Zeszycie dyżuru* ustalono, że w okresie podlegającym kontroli, w Placówce pięciokrotnie doszło do niestosownych zachowań pomiędzy wychowankami, które dotyczyły:

- bójki pomiędzy dziećmi pod poz. nr 2, 12 i 13 z Wykazu dzieci **/akta kontroli str. 107/;**
- kłótni pomiędzy wychowankami pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci **/akta kontroli str. 108/;**
- uderzenia wychowanka pod poz. nr 12 przez wychowanka pod poz. nr 13 z Wykazu dzieci **/akta kontroli str. 145/;**
- pociągnięcie za włosy wychowanka pod poz. nr 12 przez wychowanka pod poz. nr 13 z Wykazu dzieci **/akta kontroli str. 147/;**
- dokuczania wychowankowi pod poz. nr 2 przez wychowanka pod poz. nr 3 z Wykazu dzieci (skakanie po łóżku dziecka i rozrzucanie jego pościeli) **/akta kontroli str. 120/;**
- naruszenia nietykalności cielesnej (podrapanie po ciele) wychowanka pod poz. nr 3 przez dziecko pod poz. nr 2 z Wykazu dzieci **/akta kontroli str. 126/**.

Ustalono, że karty pobytu, o których mowa § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, były prowadzone w Placówce dla każdego wychowanka, którego dokumentację badano **/akta kontroli str. 161-217/**.

Przepisy § 17 ust. 4 pkt 1 i 2 rozporządzenia stanowią, że kartę pobytu dziecka uzupełnia się nie rzadziej niż co 2 tygodnie – w przypadku dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, w przypadku dziecka umieszczonego w pozostałych formach instytucjonalnej pieczy zastępczej, nie rzadziej niż co miesiąc.

Analiza kart pobytu wykazała, że w przypadku 3 dzieci (poz. nr 1, 12 i 13 z Wykazu dzieci) nie zawsze były one uzupełniane terminowo, czyli nie rzadziej niż co miesiąc - w przypadku pierwszego dziecka oraz nie rzadziej niż co 2 tygodnie - w kolejnych dwóch przypadkach dzieci, które w Jednostce umieszczone były interwencyjnie **/akta kontroli str. 161-169, 197-217/**. Stwierdzono jednocześnie, że w przypadku tych dwojga dzieci (w trakcie ich prawie 3-miesięcznego pobytu w Placówce) karta nie była w ogóle uzupełniana w obszarze *informacji o szczególnych potrzebach dziecka i znaczących dla dziecka wydarzeniach* **/akta kontroli str. 197-217/**.

Dyrektor zapytany o przyczynę powstania uchybienia wyjaśnił, że „.....
.....
.....
.....
.....
..... **/akta kontroli str. 218, 74, 219-220/**.

Ustalono ponadto, że karty nie zawsze były prowadzone w sposób rzetelny i wyczerpujący. Ujęte bowiem w *Zeszytach dyżurów* sytuacje dotyczące konfliktowych zachowań dzieci, o których mowa powyżej, nie znajdują odzwierciedlenia w tym dokumencie. W karcie, co do zasady zawierano informacje na temat funkcjonowania dziecka w sposób ogólny, np.:

- wychowanek pod poz. nr 1 w Wykazie dzieci - „*Wychowanek w dalszym ciągu wchodzi dość często w konflikt z braćmi* [tu dane dzieci pod poz. nr 2 i 3 w Wykazie] **/akta kontroli str. 163/**;
- wychowanek pod poz. nr 3 w Wykazie dzieci- „*Częste wulgaryzmy w placówce wobec wychowanków oraz wychowawców, także bójk z młodszymi wychowankami – kopanie, ośmieszanie, wyzwiska*” **/akta kontroli str. 184/**;
- wychowanek pod poz. nr 12 w Wykazie dzieci - „*Konflikty ma najczęściej ze swoim bratem* [tu dane dziecka pod poz. nr 13 w Wykazie]” **/akta kontroli str. 210/**;
- wychowanek pod poz. nr 13 w Wykazie dzieci - „*Zdarzają się konflikty najczęściej z bratem* [tu dane dziecka pod poz. nr 12 w Wykazie dzieci]” **/akta kontroli str. 199/**.

Karta pobytu dziecka jest podstawowym dokumentem, w którym winny być gromadzone wszystkie informacje dotyczące całokształtu sytuacji i funkcjonowania dziecka i tym samym winna stanowić swoistą „historię” pobytu dziecka w Placówce. Jako główne źródło wiedzy na temat dziecka powinna zawierać szczegółowe informacje na temat jego funkcjonowania/zachowania. W opinii zespołu inspektorów w karcie należałoby zatem każdorazowo odnotowywać kiedy dana sytuacja miała miejsce, kogo i czego ona dotyczyła i jakie działania w związku z tym zostały podjęte.

Poza trudnościami w ustaleniu, czy sytuacje wskazane w korespondencji, dotyczące przemocy rówieśniczej faktycznie miały miejsce, nie stwierdzono skutków uchybień w zakresie prowadzenia kart pobytu.

W związku z tym, że dokumentacja prowadzona w kontrolowanej Jednostce nie pozwoliła zweryfikować, czy sytuacje wskazane w korespondencji faktycznie miały miejsce oraz jakie działania, mające na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa, zostały w związku z tym podjęte, zespół inspektorów przeprowadził rozmowy z wychowawcą tychże dzieci oraz psychologiem Placówki.

Informacje przekazane przez pracowników Jednostki zostały przyjęte do protokołów, które stanowią **akta kontroli str. 221-222.**

Wychowawczyni (która odpowiedzialna była za proces wychowawczy wychowanków pod poz. nr 1, 12 i 13 w Wykazie dzieci) poinformowała, że „*Okolo miesiaca temu otrzymałam od wychowanków [tu dane dzieci pod poz. nr 1, 12 i 13 z Wykazu dzieci] oraz wychowawcy, od którego przyjmowałam dyżur (nie pamiętam dokładnie od którego) informację, że pomiędzy [tu dane dzieci pod poz. nr 1 i 12 z Wykazu dzieci] doszło do bójki. Z relacji [tu dane dziecka pod poz. nr 13 z Wykazu dzieci] wynikało, że [tu dane dzieci pod poz. nr 12 z Wykazu dzieci] poszedł do pokoju [tu dane dziecka pod poz. nr 1 z Wykazu dzieci], który nie chciał, aby chłopiec tam przebywał. [tu dane dzieci pod poz. nr 12 z Wykazu dzieci] trącił [tu dane dziecka pod poz. nr 1 z Wykazu dzieci] palcem. [tu dane dziecka pod poz. nr 1 z Wykazu dzieci] wówczas się zdenerwował i „rzucił” się na [tu dane dziecka pod poz. nr 12 z Wykazu dzieci]. (...) Wychowawca dyżurujący przeprowadził z chłopcami rozmowę. Ja jako wychowawca zarówno [tu dane dzieci pod poz. nr 1 i 12 z Wykazu dzieci] także przeprowadziłam z chłopcami rozmowę wyjaśniająco-dyscyplinującą, obu poinformowałam o konsekwencjach takiego zachowania. U chłopców nie zauważyłam żadnych śladów pobicia. Nic mi nie wiadomo, aby miała miejsce sytuacja dotycząca uderzenia [tu dane dziecka pod poz. nr 13 z Wykazu dzieci] przez [tu dane dziecka pod poz. nr 3 z Wykazu dzieci] (...) /akta kontroli str. 221/.*

Sytuacja, na którą wskazała wychowawczyni podczas rozmowy z kontrolującymi nie została w żaden sposób udokumentowana. Powyższe potwierdza zatem, że dokumentacja w Placówce była prowadzona w sposób nierzetelny. Dyrektorowi kontrolowanej Jednostki udzielono bieżącego instruktażu, wskazując na konieczność skrupulatnego dokumentowania pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Psycholog podczas rozmowy z kontrolującymi poinformował, że „[tu dane dzieci pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci] nie zgłaszali mi, aby którykolwiek wychowanek stosował wobec nich przemoc fizyczną. Poinformowali, że miała miejsce sytuacja podczas której [tu dane dziecka pod poz. nr 3 z Wykazu]....., co zgłosiła również wychowawczyni Placówki. W związku z tym z [tu dane dziecka pod poz. nr 3 z Wykazu dzieci] została przeprowadzona rozmowa. Podczas zajęć grupowych, w których uczestniczyły ww. dzieci oraz [tu dane dzieci pod poz. nr 1 i 2 z Wykazu dzieci] nie zauważyłam żadnego konfliktu pomiędzy wychowankami (...) /akta kontroli str. 222/.

Informacje przekazane przez psychologa znalazły potwierdzenie w arkuszu badań i obserwacji psychologicznych dziecka, który był przez niego prowadzony, w myśl § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia **/akta kontroli str. 337/**. Wskazać należy jednak, iż fakt kierowania obraźliwych sformułowań wychowanka pod poz. nr 3 w Wykazie wobec dzieci pod poz. nr 12 i 13 w Wykazie nie znalazł odzwierciedlenia w dokumentacji prowadzonej w Placówce, np. w kartach pobytu tych dzieci. Powyższe po raz kolejny dowodzi, iż dokumentacja w kontrolowanej Jednostce nie była starannie prowadzona.

W toku kontroli ustalono, że w Placówce, w okresie objętym kontrolą, zdarzały się sytuacje przemocowe wśród różnych wychowanków i dotyczyły one agresji werbalnej (naśmiewanie się, kierowanie wulgaryzmów wobec innych dzieci i obraźliwych sformułowań) oraz fizycznej (bójki, uderzenia). Wskazać należy, że większość przypadków sytuacji konfliktowych miała miejsce pomiędzy rodzeństwami, w tym, o którym mowa w otrzymanej przez Wydział Polityki Społecznej korespondencji (dzieci pod poz. nr 12 i 13 w Wykazie).

Biorąc pod uwagę nierzetelność w prowadzeniu dokumentacji oraz fakt, iż kontrolujący nie mogli przeprowadzić rozmów z wychowankami, o których mowa w sygnale (bowiem nie byli już oni

wychowankami Placówki), brak było możliwości ustalenia, czy wskazane w sygnale agresywne zachowania innych wychowanków Placówki wobec nich, faktycznie miały miejsce. Co prawda wychowawca podczas rozmowy z kontrolującymi poinformował o jednej sytuacji konfliktowej pomiędzy dziećmi, o których mowa w sygnale. Z przekazanych informacji przez wychowawcę nie wynika jednak, aby przebiegała ona w sposób wskazany w sygnale. Nadmienić jednocześnie należy, iż żadne z dzieci, podczas rozmów z kontrolującymi nie wskazało, aby było świadkiem opisanej w sygnale sytuacji.

Z analizowanej dokumentacji oraz wypowiedzi dzieci wynika, iż wychowawcy zawsze reagowali w przypadku niewłaściwego zachowywania się dzieci wobec innych wychowanków i udzielali stosownej pomocy. W celu niwelowania zachowań przemocowych wychowawcy przeprowadzali z wychowankami rozmowy, zwracali uwagę, upominali i/lub wyciągali konsekwencje **/akta kontroli str. 107-108, 145, 147, 120,126/**.

Ustalono, że wszelkie przypadki stosowania przemocy przez wychowanków, zgodnie z zapisami ujętymi w *Wewnętrznych Zasadach*, mają wpływ na wysokość „kieszonkowego”, które naliczane jest w Placówce na podstawie „Dobowej karty punktacyjnej” **/akta kontroli str. 247-261/**. W dokumencie tym odnotowywane są punkty dodatnie za zachowania pozytywne oraz ujemne za zachowania negatywne. Końcowe podsumowanie punktów pozwala na ustalenie ostatecznej kwoty „kieszonkowego”. Karta ta obejmuje m.in. obszary takie jak:

- wymuszanie i zastraszanie,
- wyzywanie, znieważanie i obrażanie,
- naruszanie nietykalności cielesnej;
- bójka i pobicie **/akta kontroli str. 247-261/**.

Analiza „Dobowych kart punktacyjnych” wykazała, że wychowankowie dopuszczający się agresji wobec innych dzieci, każdorazowo ponosili konsekwencje w postaci otrzymania ujemnych punktów za niewłaściwe zachowanie.

Ponadto ustalono, iż wszystkie dzieci, których dotyczyły sytuacje przemocowe, objęci byli wsparciem psychologa oraz pedagoga na terenie Placówki. Specjaliści ci podejmowali działania mające na celu niwelowanie niewłaściwych zachowań wychowanków, co do zasady podczas spotkań indywidualnych, co zostało udokumentowane w kratach udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa oraz pedagoga **/akta kontroli str. 224-226, 230-234, 239, 242-243, 245/**. Ustalono ponadto, iż w okresie objętym kontrolą dzieci uczestniczyły także w zajęciach grupowych przeprowadzonych przez psychologa, mających na celu wspieranie prawidłowych relacji pomiędzy wychowankami **/akta kontroli str. 224, 230, 232-233, 239, 243/**. Natomiast jedno rodzeństwo (dzieci pod poz. nr 2 i 3 z Wykazu) brało udział w zajęciach grupowych zorganizowanych przez pedagoga, które ukierunkowane były na wzmacnianie relacji pomiędzy nimi **/akta kontroli str. 232, 234/**.

Ustalono ponadto, iż jeden z wychowanków (poz. nr 3 z Wykazu), z uwagi na problemy opiekuńczo-wychowawcze (zarówno w PO-W nr 2, jak i w szkole), w tym agresywne zachowania w stosunku do rówieśników, w okresie objętym kontrolą zaczął uczęszczać na zajęcia socjoterapeutyczne. Ponadto został on zapisany także do psychologa poza Placówką **/akta kontroli str. 187, 194/**.

c. zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów 08 maja 2025 r. przeprowadził rozmowy kierowane z 6 wychowankami obecnymi w Domu nr 2 w zakresie zapewnienia im w Placówce bezpieczeństwa. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 262-**

Podczas rozmów z kontrolującymi wszystkie dzieci poinformowały, że zostały zapoznane przez wychowawców z *Regulaminem* oraz *Wewnętrznymi Zasadami*. Na pytanie kontrolujących „czy zostałeś/łaś zapoznany/na ze *Standardami Ochrony Małoletnich*”, 4 dzieci udzieliło odpowiedzi twierdzącej, natomiast 2 odpowiedziało „nie wiem, chyba tak”.

Na pytanie kontrolujących „czy istnieją spory, kłótnie i bójki między wychowankami? Czy byłeś/łaś popychany, bity przez innego wychowanka lub byłeś świadkiem takiej przemocy wobec innego dziecka?”, 1 wychowanek udzielił odpowiedzi przeczącej, 1 poinformował, że pobił się z innym wychowankiem, ale było to „dawno temu”, natomiast 4 dzieci odpowiedziało, że sami nie doświadczali przemocy fizycznej ze strony innych wychowanków, natomiast było świadkami bójek, czy wzajemnego dokuczania pomiędzy innymi wychowankami, wskazując tych pod poz. nr 1, 2, 3 w Wykazie dzieci.

Dzieci zapytane „czy zdarzyła ci się sytuacja, w której byłeś wyśmiewany, zawstydzony, czułeś się poniżany, upokorzony przez innego wychowanka lub byłeś świadkiem takiej przemocy wobec innego dziecka?”, odpowiedziały następująco: 4 wychowanków zaprzeczyło, natomiast 2 wskazało, że 1 z wychowanków (pod poz. nr 3 z Wykazu dzieci) obraźliwie zwracał się do chłopców (pod poz. nr 12 i 13 z Wykazu dzieci). Obaj wskazali jednocześnie, że wychowawcy zwracali mu uwagę i z nim rozmawiali, a 1 z nich poinformował także, że dodatkowo otrzymał on karę.

Dzieciom zadano również pytanie: „czy wychowawcy pomagają rozwiązywać spory między wychowankami i czy mogą oni liczyć na ich pomoc?”, na które wszystkie odpowiedziały twierdząco. Wszyscy wychowankowie zaprzeczyli, aby miała miejsce sytuacja, że zwróciliby się do wychowawcy lub innego pracownika placówki z prośbą o pomoc i jej nie otrzymali.

Natomiast na pytanie, „czy wiesz, gdzie możesz zwrócić się o pomoc, jeśli zostałbyś niewłaściwie potraktowany przez innego wychowanka?”, wszystkie dzieci jednogłośnie wskazały wychowawców, a 1 wskazał dodatkowo Dyrektora i psychologa.

Kontrolujący sformułowali także pytania „Jeśli masz problem, czy jest ktoś z kim możesz porozmawiać? Do kogo się wtedy zwracasz? Czy możesz z kimś porozmawiać o swoich sprawach osobistych?”. W odpowiedzi 4 wychowanków podało wychowawców, 1 wskazał psychologa i 1 członków rodziny.

Na pytanie „Czy jest coś, co chciałbyś/łabyś zmienić w funkcjonowaniu Placówki?”, 5 wychowanków wskazało, że „nie”, natomiast 1 odpowiedział „nie przypominam sobie”.

Podczas rozmów z kontrolującymi 3 dzieci poinformowało, że jest objęte wsparciem psychologa i pedagoga w Placówce.

W związku z tym, że 2 dni przed rozpoczęciem kontroli wychowankowie, o których mowa w sygnale, skierowanym do Wydziału Polityki Społecznej (poz. nr 12 i 13 z Wykazu), zostali umieszczeni w rodzinnej pieczy zastępczej, zespół inspektorów nie miał możliwości przeprowadzić z nimi rozmowy.

4. Pozostałe ustalenia

W dniu 08 maja 2025 r. zespół kontrolny przeprowadził przegląd pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządzono notatkę służbową, stanowiącą **akta kontroli str. 274**.

W wyniku przeglądu pomieszczeń Jednostki stwierdzono, że dysponuje ona 7 pokojami 2-osobowymi, odpowiednio oświetlonymi. Pokoje wyposażone są w niezbędne meble, a ich powierzchnia umożliwia wychowankom swobodne funkcjonowanie oraz naukę.

W Placówce znajduje się również: kompleksowo wyposażona kuchnia, salon (stanowiący miejsce spotkań i wypoczynku), dwie łazienki (chłopców oraz dziewcząt), a także pralnia, wyposażona m.in. w 2 pralki i suszarkę.

Podczas przeprowadzania obchodu Placówki, stwierdzono, że pomieszczenia użytkowe posiadały domowy charakter. Niemniej ściany w 6 pokojach były znacznie zabrudzone i wymagały odmalowania. Powyższe omówiono szczegółowo z Dyrektorem kontrolowanej Jednostki w ramach bieżącego instruktażu.

5. Uwagi i wnioski

Mając na uwadze ustalenia kontroli wskazać należy, że w Placówce zdarzały się przypadki agresji fizycznej oraz werbalnej wśród wychowanków oraz konflikty między nimi. Ustalono, że wychowawcy oraz specjaliści podejmowali działania mające na celu niwelowanie tych zachowań, a jednocześnie ukierunkowane na zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa w Placówce. Wychowankowie pozytywnie wypowiadali się na temat pomocy i wsparcia ze strony pracowników, nie zgłosili uwag w zakresie funkcjonowania Placówki.

8. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzonym uchybieniem, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy wripisz, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osobę odpowiedzialną za jego powstanie działań, mających na celu jego wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Karty pobytu dziecka uzupełniać rzetelnie we wszystkich obszarach, nie rzadziej niż co miesiąc, a w przypadku dzieci umieszczonych interwencyjnie co 2 tygodnie, zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia.**
- 2. Wzmocnić nadzór wewnętrzny nad dokumentowaniem pracy opiekuńczo-wychowawczej.**

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Adrian Żemis

DYREKTOR

Wydziału Polityki Społecznej

Agnieszka Brzozowska - główny specjalista

Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista